

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Pártválságok.

Arad, február 20.

Semmi sem igazolja a magyar közszellem hatalmát, elementáris közvetlenséggel előtörő erejét, mint azon körülmény, hogy a parlamenti pártalakulásoktól függetlenül foglal állást a kedélyeket mozgató aktuális kérdésekkel szemben, s a taktikázó elvtagadó parlamenti kottériák egyszerre csak azon veszik magukat észre, hogy egyedül maradtak, s klubjaik nem egyebek mint több-kevesebb animóval dolgozó tracs- és tarokkcompániák.

Páratlan vakság is kellett ahhoz, a mi például a függetlenségi parlamenti pártjában történt, hogy sötét lelkű reakcionáriusok és radikális elvű képviselők a gyakorlati politika szempontjából éppen semmi jelentőséggel sem bíró jelszavak alatt igyekeztek együtt maradni és együtt működni, midőn a reakcionáriusok és radikálisok oda künt a választási harcmezőn egymás ellen sorakozva élet-halál tusát vívnak azon kérdés fölött, hogy **ra b o k l e g y ü k v a g y s z a b a d o k ?**

Es ez a komikus helyzet igen komoly alakot öltött és valósággal tragikussá vált akkor, midőn a szervezkedés ürügye alatt a fekete lábuak a parlamenti párt-vezetőség tekintélyét akarták felhasználni arra, hogy a függetlenségi választókat saját zászlaik alá gyűjtsék és segédhadakul a klerikális szövetségeseiknek táborába vezessék. Csakhogy a függetlenségi párt tisztességesebb és hazafiasabb elemei ezt a gyalázatos árulást a magyar

nép jóhiszeműségével és a függetlenségi elvekkel nem tűrhették, a titokban tervezett cselvetést meghiusították és a szervezkedés felett döntendő pártgyűlést, melyet az ultramontán alelnök, Barth Miklós az elnök távollétében hamarosan akkor akart megtartani, mikor a jelenlévőket hiveinek többsége képezte, elhalasztották.

A függetlenségi pártvezetőség csak nem tudott himet varrni magának a népszólam bölcsességéből, mely szerint az ing közelebb van az ember testéhez, mint a kabát. Egy párt egysége és akciójában az összetartó momentumot oly elvek proklamálásában keresni, melyek napirendre kerülésének, megvalósulásának ideje a távol jövő bizonytalan ködében dereng, ellenben tekinteten kívül hagyni ugyanakkor olyan ellentéteket, melyek az egész országot és a lakosság minden rétegét forrongásban tartó kérdések körül a tagok között fenforognak, s melyek szerint sorakozik odakünn az urnák mellett a választó polgárság, — ez oly agyafurtság, mely bámulatba ejti a szemlélőt.

Valjon hogyan csinálnák meg a jó urak a pártszervezkedést, ha továbbra is fentartanák a természetellenes szövetekezést? Hol választatnák meg az ultramontán függetlenségi képviselőket? Bizony csak oda vihetnék, a hol a néppárt rendelkezik a többséggel, és csak annak a támogatásával volna lehetséges a megválasztásuk. De hát kellenek-e ők a néppártnak, midőn ezek más közjogi alapon állanak? Lehet, hogy ez nem volna akadály, mert a közjogi alap mind a két

pártnál hazugság, de nem volna-e aztán tényleg a néppárt segéd csapatahoz tartozó az olyan szélbali képviselő, a kit ennek a pártnak támogatásával választottak meg? Hát aztán hogyan fogják az olyan kerületben a függetlenségi pártot szervezni, a melyben az eddigi szélbali párthoz tartozott választók fele liberális, fele klerikális? Milyen színezetű pártfelüket fogják itt felleptetni? a liberálist vagy az ultramontánt? Micsoda ígéretekkel fogja a liberális jelölt a klerikális választókat, vagy az ultramontán a liberálisokat a közös függetlenségi zászló alatt az ő javára leszavaztatni, kivált ha még az ellenjelölt is — a mint hogy bizonyosan úgy is lesz — vagy liberális, vagy klerikális ellenprogrammal fog vele harczra kelni?

A függetlenségi párt esetéből is nyilvánvaló, hogy a pártokat mindig a nagyobb szabású, a k t u á l i s kérdések alakítják, szervezik, tartják össze. A hogy a közjogi alap végleges megszilárdulása, és intézményei között az ország felvirágozása és a nemzet gyarapodása nyilvánvalóvá lett, másrészt pedig a magyar nép elleneségei éppen ezen oknál fogva azt támadják, akkor már megszűnt ezen alap negációjának aktualitása, de meg is szűnt pártképző ereje, mert egy, a nemesséjében alakulandó független Magyarország ideálja nem specifikus szélbali aspiráció, hordja és táplálja azt minden magyar ember egyaránt a szívében. Innen van, hogy a közjogi alapon képződött történelmi pártok keretei az újabbban előtérbe nyomult korszakotalkotó reformkérdésekkel szemben szétmállanak, s ha az életfentar-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A mogyorók.

— Henry Gréville. —

Az egyenes fásor, melynek keresztcsont ágai magas, sűrű zöld boltzatot képeztek, hosszan vezetett, ott a távolban fényes fehér pontban végsődvé, mely a napsütötte síkság, a hol a szél ringatja az arany buzakalászokat.

A frissen nyezett élősvény, a mely a pázsitos utat szegélyezte, hasonlatosságot kölcsönzött e kis erdőnek a Versailles-i park utaihoz s a híres Eisen metasztette tájképeit idézte elénk.

Két oldalt zöld vágás terült el, itt-ott apró lombhagytakat képezve, melyekre a játsszi napengár rezgő fényfoltokat rajzolt, engedelmeskedve a könnyű szelő szeszélyének, mely átsuhant a magas koronákon, édesen susogva a szenge levéllel.

Lassan, apró léptekkel haladtak ketten a fásorban. A nő a magas nyelű ernyő gombjára támaszkodott; fején a könnyű csipkekendő dus ezüstfénnyű fűrtöke takart. Mellette a férfi, még mindig fűrgő egyenes alak, hátán kereszttezett károkka; széles karimájú kalapja esztünkbe jutattatja azon országok forró napját, hol mint a régi árpacukor dobozon vagy „Pá és Virginia” elavult kiadásának képein, szalmakalapos fehér nadrágos négerek dolgoznak a ozukorültetvényekben.

Láthatólag duzzogtak, mert szótlanul lépkedtek, nem is nézve egymásra, csak néhanéha lopva s a tekintet, melyet ilyenkor váltottak, telve volt a szemrehányással. Miután így megtették az utnak felét, közelebb jutva egymáshoz, kénytelenek voltak szólni.

„Tehát megmáshatatlán az elhatározása, hogy a gyermekeket boldogtalanná teszi!” — szolt a hölgy s a szelid hangban ott reszketett még a harag utolsó maradványa.

„Ellenkezöleg, nem akarom, hogy kis unokánk valaha azt vethesse szememre, hogy boldogtalanságának az én könnyelműségem az okozója!”

A finom öreg dráma, alig észrevesztőn vállat vont: „Mert a fiunak, ki őt szereti, kevesebb a vagyona mint az övé? — Valóban fontos akadály. — Azért még mindig jut kenyérre.

— Kenyérre — de vaj nélkül — jegyezte meg a nagypapa.

— Szerelmes ember csókkal eszi a kenyeret — mondá mosolyogva a nagymama.

Mivel erre válasz nem következett, a hölgy jobbra-balra tekintgetve, néhány lépést tett előre, majd egy nagyobb bokor előtt megállt.

— Nézze csak barátom — szolt — mint ha ott néhány mogyorót látnék.

Lovagias udvariassággal lépett közelebb az öreg ur, az aranycs okulárét szeméhez emelte, figyelmesen megmérte a bokrot s így szolt: Csakugyan mogyoró!

— Leszakítaná azt nekem?

Csodálkozva tekintett a nagypapa a nagymamára. Nehány éve már annak, hogy egyiküknek sem telt már kedve a mogyoró evésben. Mindazonáltal botjának kampós végét a galyra akasztva, lehajította azt nejehez, ki finom ujjacskáival lecsipte a kis csomó apró, félig érett mogyorót, s egy gombostű segítségével keblére tűzte.

— Nem emlékszik? — kérdé.

Nagypapa arózt hirtelen felderítette a leveleken átszűrődő napsugár, — vagy talán egy emlék? Nagymama szép szürke szeméi aggodalmas állhatatossággal mélyedtek az övéibe. Hiszen igen jól emlékezett ő! De mi köze a mogyorónak oly fontos dologhoz, mint egyetlen unokájuk férjhez adása?!

Nagypapa egyszerre mulathatalanul szükségesnek találta legalyasni az egyik fát — de a nagymama megfogta a kabátja gombjainál.

„Ez az a mogyoróbokor, — szolt — mert vén bokor ez már, mely olyan tele volt gyümölcsezel abban az évben, mikor...”

„Tudom, tudom!” — szakította félbe a nagypapa, szabadulni igyekezőn, de a kis kezek nem eresztették el.

„Epen itt voltam, s az alatt fekvő ágakat megszedték már, midőn ön jött. Maga volt az kedves barátom, ki a szüretet befajezte, s mialatt a mogyorók kötényembe hulltak, az ön beszédes szeméi mindig többet és többet mondtak s az utolsó kis csomó gyü-

tás ösztönével járó konzervativizmus ideig-
óráig mesterségesen tatarozza is a sza-
kadozó kapcsokat, a természetes fejlődés
proczesszusát megakasztani nem fogja.

Az eddigi kormánypárt sem volt egyéb,
mint a függetlenségi negációk ellen ala-
kult államfentartó, a kiegyezést védő és
— közjogi értelemben véve — konzerva-
tiv párt. Csak midőn a reformok útjára
lépett, és a klerikális elemeket kiválaszt-
otta magából, alakult valóban li-
berális párttá, és nyerte meg azon
egységét és akcióképességét, a mely nél-
kül az egyházi politikai reformjavaslatokat
keresztül nem vitte volna, s a mely egy-
sége- és erejére még nagy szüksége lesz,
hogy most e törvények gyakorlati meg-
valósításának nehéz feladatát is, mely még
hátra van s épen reá vár, megoldja.

Igy a függetlenségi párt sem tehet
egyebet, minthogy a reformkérdések el-
vei szerint oszlik meg, s míg a 48-iki
hagyományok elvű örököseit a liberális
reformok érdekében harczoló hazafias
szabadelvű párt szélső szárnyaképen ezzel
együttműködniök sorakoztatja a nemzeti
újászületés dicső küzdelmeiben, addig a
római és bécsi reakció zsoldjába szegő-
dött érdemetlen feketelábuakat oda uta-
sitja, ahová őket szívők érzelme vonja és
zsoldjuk kötelezi, az államfelforgató és
nemzetellenes reakció táborába; mert ha
tovább is megtüri őket a párt a keblé-
ben, akkor végkép befejezhetik áruló cél-
zataikat, melyekkel eddig is sok kárt
tettek a közjogi ellenzéknek, s mely cél-
zatuk egyenesen oda irányul, hogy a
függetlenségi pártnak még
megmaradt és a magyar nép
egy részénél még mindig köz-
keletű reputációját péter-
fillérekre váltsák.

BELFÖLD.

A parlament munkarendje. A „Pol. Corr.”
nek írják Budapestről: Az appropriációs
vita befejezése után, melynek tárgyalását e
hét végén kezdik meg és amely négy-öt na-
pot fog igénybe venni, tárgyalás alá fognak
kerülni az 1893. évről szóló zárszámadá-
sok, számos vizionális vasút engedé-
lyezése, továbbá a pénzügyi bizottság által
időközben elintézendő az állampénztár
készségek felhasználásáról szóló törvény-

műsöt, úgy hiszem, a maga kezei tüzték
oda, a hová most én tettem e pár szem mo-
gyorót.”

— Edes feleségem! — susogta nagyapa.
— S ekkor ön így szólt: „Magdácska,
ha szülei nem adják önt nekem, agyonlövöm
magamat!”

— Es ők beleegyeztek, s harminczhét
év óta boldogok vagyunk! — fejezte be a
nagyapa.

— Pedig akkor mi sem voltunk gasda-
gok, — azóta szereztünk vagyont — a gyer-
mekek is majd szereznek maguknak. Emlék-
szik ugy-e?

Nem szóltak egyebet, de kart karba ölt-
ve, rugékony léptekkel közeledtek a kis er-
dő végéhez, hol a fehér pont nagy bolthaj-
tássá változott, telve fényvel, világossággal.

Aztán hosszan beszélgettek.

— Hát majd egy kicsit összehuzódunk
— szölt a nagyapa — s megtoldjuk a hozo-
mányt.

— Hejyes! — felelt a nagymama. Hiszen
örömeit vonjuk meg magunktól.

— Így aztán a kedves gyermekeknek jut
majd vaj is a kenyérre!

— Es mig fiatalok — tette hozzá moso-
lyogva a nagymama — ropogtathatják a mo-
gyorót is!

javaslat és végül a közizgazgatási bi-
ráskodásokról szóló törvényjavaslat.
A főrendiházban a még hátralevő
egyházi politikai javaslatokat,
remélhetőleg még március elején le fogják
tárgyalni, amelyek aztán az esetleges módosi-
tásokkal a képviselőháznak fognak visszakül-
detni. A törvényhozás összes munkarendje
minden valószínűség szerint a husvétünnep-
ekig ki lesz merítve. Az új ülészek megnyil-
tásával a ház tisztviselőit, valamint a delegáció
tagjait fogják megválasztani, tárgyalni fogják
továbbá az időközben elkészített törvényjavas-
latokat. A közizgazgatási reforma
azonban aligha fog az ősz előtt napirendre
kerülni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, február 20.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Perczel Dezső, Molnár és Hock
János.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy
Dezső miniszterelnök, Lukács László, Dániel
Ernő, Wlassics Gyula, Perczel Dezső, Feste-
tits Andor gróf és Josipovich Imre minisz-
terek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Láng Lajos előadó betérjeszti a pénzügyi
bizottság jelentését a költségvetési törvényja-
vaslatról.

A napirendre tűzést az ülés végén álla-
pitják meg.

Dániel Ernő kereskedelmi miniszter be-
térjeszt több helyi érdekű vasútra vonatkozó
jelentést.

Kiadják az illető bizottságoknak.

Az alföldi inségesek.

Urányi Imre szívesen hozzájárul Endrey
Gyula indítványához, de azzal a módosítással,
hogy az ország összes vidékein tapasztalt in-
ség enyhítésére fordítsák ez összeget, mintán
inség van mindenfelé. (Helyeslés.)

Hock János utal arra, hogy a nyomor ta-
pasztalható az egész országban s örvend, hogy
Endrey Gyula eredeti indítványát generali-
sálta, mert így ez indítványhoz tartózkodás
nélkül hozzájárulhat. Urányi módosítása csak
azt igazolja, hogy a pénzügyi egyensúly még
nem jelenti a gazdasági helyzet egészesleges
voltát. Helyesli, hogy Wlassics az állami ja-
vakból ad művelésre a szegény néposztálynak
és kéri is, hogy ebben az irányban dolgozzék
a kormány tovább, de vigyázzon, nehogy úgy
interpretálják, hogy azokat a javakat felosz-
tották. Az indítványt elfogadják.

Wlassics Gyula kultuszminiszter kijelenti,
hogy nem földosztásról van szó, de arról, hogy
püspökladányból küldöttség kérte az ottani ala-
pitványi földek parcellákba való bérbeadását,
hogy a szegényebb emberek is jussanak bér-
lethez. Készséggel tett eleget a kérésnek s
reméli a ház helyesen fogja intézkedését. (Al-
talános helyeslés.)

Helffy Ignác helyenvalónak tartja, hogy a
nyomor enyhítésében a képviselőház jár elől jó
példával. Másrészt azonban míg a társadalmi
állás valamit eredményezhet, a kormánynak
gondoskodnia kell erről a szegény népről,
csak egyedül a kormánynak van módjában a
gyors segély. Azonkívül közmunkákkal is gon-
doskodjanak a szenvedőkről. Az indítványt
különben elfogadják. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Perczel Dezső belügyminiszter konstatálja,
hogy a kormány már gondoskodott a nyomor
enyhítéséről és a mit tehetett, azt megtette ed-
dig is. Jövőben, ahol ajánlatos, gabona- és
liszt kiosztással fog segíteni. De nem kívánta,
hogy ebből a segélyből aztán azt következtet-
sék, hogy munkanélküliek is szorultak a se-
gítségre és hogy az alacsony munkabért ezek
az elemek megvessék. (Helyeslés.)

Hermann Ottó a legnagyobb készséggel
járul az indítványhoz, akár csak Vásárhelyre,
akár pedig az egész országra vonatkoznék az.
De nem tartja elégségesnek a törvényhozásra
nézve, ha ez kizárólag a képviselők egy napi
tisztelődíjára szorítkozna. Itt a szélső-
közeli akcióra van szükség és szükséges, hogy

a kormány nagyobb kaliberű proposícióval
lépjen a ház elé. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ha
azt nem tesszük, csak szitjuk a társadalom
eddig bajait, aminek könnyen az ország ad-
hatja meg az árát. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Bartók Lajos fölhívja a kormány figyel-
mét a mármarosai nemzetiségekre, melyek ed-
dig mindig hívek voltak a magyar nemzethez.
Ep ezért pártolja Urányi indítványát. (He-
lyeslés.)

Veres József a békésmegyei állapotokat
jellemez és siralmasnak mondja a kisgazdák és
kisiparosok állapotát is, mert azokra az in-
séges viszonyokból még több súlyosodik. Ep-
pen ezért indokolt a kormány gyors közbele-
pése és éppen ezért óhajtható, hogy a társa-
dalom is megmozduljon és könyörületével
enyhítsen a nyomoron. Mert most már odáig
vagyunk, hogy a szociálisták lapok a mostani
állapotokért a társadalmi viszonyokat teszik
felelőssé. Ez szólnak elégtételre, mert évek
óta figyelmeztet a szociálista igazgatásokra;
arról már aztán nem tehet, ha e figyelmezte-
tések fölött mosolyogtak.

Bánffy Dezső b. miniszterelnök ez idősze-
rint az előterjesztett indítványok elfogadása
mellett kell maradjanak, mert a kormány a
maga részéről majd meg fogja tenni a szük-
ségeseket. Jó lenne tehát, ha ezuttal csak a
kérdés megjelölt keretei között maradnánk s
ez indítvány elfogadásával adjunk példát a
társadalomnak is. (Helyeslés jobbfelől.)

Polonyi Géza a latifundiumokban is látja a
bajok okát, mert azt nagybérletekként kulti-
válják és apró bérletekhez nem juthat a sze-
gényebb osztály. Sürget a bajok orvoslására
részletes programot.

Perczel Dezső miniszter utal arra, hogy a
támogatást a maga részéről már hangsúlyoz-
ta. Jövőre nézve a szükséges intézkedések
elől nem zárkozik el s amennyiben erre ok
van, azt meg fogja tenni azonnal is. (He-
lyeslés.)

Polonyi köszönettel vesi tudomásul az
igéretet.

Pápp Elek köszönetet mond a közoktatás-
ügyi miniszternek azért a gyors és egyedül
helyes segélyért amelyben a püspök ladányia-
kat részesítette. Egyébként pedig figyelmezteti
a latifundiumok urait, hogy ne néppártot
alakítsanak hanem igyekezzenek a népen úgy
segíteni, hogy nagy birtokaikból adjanak bér-
be a népnek is. (Zajos helyeslés.) Ez többet fog
használni, mint a néppárt létesítése. (Altalános
helyeslés.)

Apponyi Albert gr. szomorúnak találja,
hogy a kormány csak legutóbb kapott jelenté-
seket az inségről. Micsoda kormányzás az
országban az, ha egy régi bajról csak most
tesznek jelentést? Nem a jelen kormányról
szól, mert ez csak rövid ideje van hivatalban,
de a kormányzás e módja világot vett a többi
kormányok működéséről. Ő is helyesli, hogy
organikus programmal igyekezzünk a bajokon
segíteni. Az indítványt elfogadják. (Helyeslés
balfelől.)

Perczel Dezső miniszter kijelenti, hogy a
segélyt, ahol égetett megadták, de természe-
tes, hogy az inségről nem birhatott tudomás-
sal régebben, hisz ezt az inséget az erős tél
okozta. (Helyeslés.)

Sima Ferenoz kéri, hogy a kormány ne a
főispánok révén informáltassa magát a nép hely-
zetéről, mert a főispánok nem igen szoktak ala-
posan informálni.

Molnár József az ipar támogatásától várja
a bajok orvoslását.

Bessenyei Ferenoz helyesebbnek tartotta
volna, ha a képviselők vagyoni helyzetük-
höz képest járulnának a nyomor enyhíté-
séhez.

A ház ezután megszavazta az indítványt
Urányi Imre módosításával.

Elnök indítványozza, hogy pénteken tár-
gyalják az appropriációt. (Helyeslés.)

Ülés vége d. n. fél 1 órakor.

Albrecht főherczeg halála.

— február 20.

Mikor és miként fog megtörténni az el-
hunyt Albrecht főherczeg temetése, azt
a király fogja elhatározni. Ezen határozattól
függ az is, hogy miként fogja magát a had-
sereg is a temetkezési ünnepségeken képví-
selteni. Eddig még csak az bizonyos, hogy
amaz ezredek, melyeknek az elhunyt főher-

ozeg tulajdonosa volt (44-ik gyalogezred, 4-ik dragonyos- és 5-ik hadtest tűzer-ezred) küldöttségileg fognak résztvenni. Az összes hadtestparancsnokok és a Mária Terézia-rend lovagjai teljes számmal képviselve lesznek.

Külföldi hadseregek közül a német és orosz hadsereg küldöttségét várják, minthogy az elhunyt főherceg mindkét államban a tábornagi rangot viselte.

E küldöttségekhez fog még csatlakozni az Albrecht főherceg orosz dzsidas és gyalogezredének tiszti küldöttsége, úgy szintén az elhunyt tábornagy száz, württembergi és két porosz ezredének küldöttségei.

Igen valószínű, hogy az orosz katonai Szent-György rend lovagjai szintén küldöttségileg vesznek részt. E rendjeleket csakis ama tisztek kaphatják, kik a harozmezőn kitüntették magukat. Oroszországban tehát csaknem azt a helyet foglalja el mint monarchiánkban, a Mária-Therézia-rend. — A király, aki ritkán szokott rendjelet viselni, e rendjelet folyton hordja. A királyon és az elhunyt főhercegen kívül még Bolla vezérőrnagynak és egy Deutsch nevű nyugalmazott századosnak van hadseregünkben e kitüntetése.

Az összes intézkedéseket Albrecht főherceg tetemének Arcoból Bécsbe való szállítására, valamint a temetésre nézve valószínűleg ma terjesztik a király elé jóváhagyás végett. Annyi már biztosan állítható, hogy el fognak tekinteni azon szokástól, mely szerint az uralkodóház tagjai főhercegi temetésen a gyászenetet a kapuczinusok templomában szokták várni. A király és az összes főherczek követni fogják a halottaskocsit a menettel együtt érkeznek e templomba. A kirendelt csapatokat valószínűleg vagy Krieghammer hadügyminiszter, vagy Beck bárótábornagy a vezérkar főnöke fogja vezényelni. — A községséget hétfőn és kedden bocsátják a koporsóhoz, a temetés pedig valószínűleg jövő szerdán lesz.

Albrecht főherceg temetésén az osztrák-magyar hadsereg valamennyi tábornoka részt fog venni. Valószínűleg már ma megjelenik a király egy hadiparancsa, mely a temetési rendelkezéseket fogja tartalmazni. A király egyebek közt el fogja rendelni, hogy az Albrecht főherceg nevét viselő ezred, nevét örök időkre megtartsa.

Albrecht főherceg holttestét csütörtök este viszik külön vonaton Bécsbe. Ugyanazon vonaton utaznak el az összes főherczek és főherczegnők, Erzsébet kir. herczegnő kivételével, aki jelentéktelen torokbaja miatt Griesbe utazik.

Jószádomát beszélnek abból az időből, mikor Albrecht főherceg katonai főparancsnoksága idejében 1857-ben Pestre várta a királyt. Albrecht akkor több „gutxint polgárral együtt Rottenbillert, az egykori polgármestert is magához hívatta, hogy a király fogadtatására nézve előterjesztést tegyenek neki. A főherceg azt a kérdést intézte az egybegyűltekhöz, hogy milyen ünnepséget lehetne rendezni, mely sokba nem kerülne, a népnek örömet okozna, a királyt pedig meglepné. Rottenbiller, mint mondják, erre sutytyomban azt a választ adta, hogy e hármak közül a legalkalmasabb volna Pottmann rendőrfőkapitánytalanoszhid közepén felakasztani. Ez kevésbe kerültne, a népnek nagy örömet okozna, ő felségét pedig okvetlen meglepné. Így beszéltek el a dolgot a pesti öreg urak és hozzászólók, hogy a főherceg, aki Pottmann magam kedvelte s kinek e választ beugták, igen jóízűt nevetett az ötleten. Pottmann volt különben az, aki a protestáns pátenz miatt Pesten kitört zavargások alkalmával azokat a szigorú rendszabályokat léptette életbe, melyek következtében

Kaas Ivor bárót is elfogták és hosszabb ideig fogva tartották.

Albrecht főherceg 1852-ben Nagyváradon járt s arra is kíváncsi volt, hogy az iskolai növendékek mennyire haladtak elő e német nyelvben. A gimnázium 8. diák osztályában meg is kérdezte, hogy kik tudnak németül, a mire egyetlenegy fücska (a mostani nagyvárad polgármestere) állt föl, aki el is mondott egy német verset.

— Bravo, bravo, — szólott a főherceg — te belőled még lesz valami; te még sokra viheted.

Mikor néhány évvel ezelőtt Nagyváradon járt a főherceg, akkor már Sal Ferencz a város polgármestere, királyi tanácsos és a vaskoronarend vitése volt. Az 1852-iki epizódot valaki fölemlítette Albrecht főherceg előtt és ő elmosolyodva felelt:

— Na, nem megmondottam, hogy a fu sokra viszi; polgármester lett belőle.

Ugyanebben az évben járt Nagy-Szalontán is, a hova éppen akkor érkezett meg, mikor egy szegény-legény akasztottak. Albrecht főherceg érdeklődött az exotikus bajdu-nép iránt, kérdészködött annak a multja felől. A csonkatornyot is megnézegette, de legjobban emlékében maradt az akasztás.

Azóta, ha nagyvárad vagy biharmegyei emberrel találkozott, mindig kérdészködött a szalontaiakról.

Egy régebben Nagyváradon állomásozó huszárezred, ha hébe-hóba Bécsbe utazott, ott léte alatt tisztelgett Albrecht főhercegnél, ki a látogatások alkalmával tréfásan mindig megkérdezte, hogy: akasztanak-e még Nagy-Szalontán?

IDŐJÁRAS.

Légnymás: reggel 7 órakor 767.4 milliméter. délután 2 órakor 766.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor 0° — 16.5, délután 2 órakor 0° — 8.7. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 2, délután 2 órakor DK. 5. Felhőzet: reggel félderült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Február 21. —

Fagy. — Jelentékeny csapadék nélkül.

HIREK.

Február 21. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Eleonora. — Protestáns naptár: Eleonora. — Görög-keleti naptár (február 9.): Nioephor. — A nap két 6 óra 57 perces, nyugszik 6 óra 30 perceskor.

Szabadságharci emléktárgyak országos múzeuma (színházipület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Könyvtár-nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári lakola, földszint.

Február 24. A polgári takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 24. Az arad-arádi gazdasági takarékpénztár közgyűlése délelőtt 11 órakor.

Február 28. Aradmegye rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Március 3. Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

— Hány ház van Aradmegyében? Érdekes statisztikai táblázat készül most a megyén, mely azt mutatja ki, hogy Aradmegye területén lévő falvakban hány ház van összesen. A megyében összesen van huszonhat munkakerület, melynek alapján készült a táblázatos kimutatás. Abban a helyzetben vagyunk, hogy a megye területén lévő falvak házainak, a legutóbbi népszámlálás szerinti összegét összehasonlíthatjuk a tíz év előtti idők és ugyancsak a megye területén lévő falvak házainak összegével. E szerint jelenleg a megye területén van összesen 54,845 ház, míg tíz év előtt 48,003 ház volt. A szaporulás tehát tíz év alatt 5842. Érdekes megemlítenünk, hogy van a megyében olyan község is, melyben csak huszonnégy ház van.

— Választások a megyénél. A belügyminiszter egy föllebbezéssel megtámadott szolgabíró-választásnak érvényben tartásával kijelentette — ragaszkodva a belügyministerium által minden hasonló esetben elfoglalt álláspont-hoz, — hogy üresedésben lévő törvényhatósági tisztviselői állásnak a tisztikar tagjai so-

rából való betöltése következtében előálló fokozatos üresedések még ugyanazon rendes közgyűlésen betölthetők, ha a rendes közgyűlés tárgysorozatába föl volt véve, hogy az üres állás betöltésével kapcsolatban a közgyűlés folyamán esetleg megüresedő egyéb tisztviselői állások is be fognak tölteni.

— Az aradi újonczok sorozása. Sok félreértésre adott alkalmat a megyei járások sorozási napjeinek közlése. Ennek elkerülése végett újra jelentjük, hogy az arad-városi sorozó-járássra nézve a fősorozás március hó 1., 2. és 4. napjain lesz megtartva, és pedig oly formán, hogy első nap az első korosztálybeliek, második nap a második — 4 ikén pedig a harmadik korosztálybeliek kerülnek sorozás alá.

— Ezer hold a szociálisáknak. Wiesics Gyula közoktatásügyi miniszter tegnap rendeletileg utasította a püspökiadányi felügyelőséget, hogy addig is, míg legközelebb ez óriási kiterjedésű birtokok bérletei letelnek, a jelenleg házi kezelés alatt álló földbirtokokból mintegy ezer hold a nyomorral küzdő munkásnép között a legmértányosabb módokat mellett osszon kis egyuttal tegyen hozzá javaslatot az általánosnak nevezhető munkásnyomor enyhítése czéljából.

— Népesedési mozgalom. A múlt hét népesedési mozgalma nem volt kedvező. Született az elmúlt héten Arad város területén 84 gyermek; és pedig 21 fi, 13 nő; az arány 37.6 pro mille. Ennek ellenében meghalt 42 egyén, és pedig 18 fi, 24 nő; a halálozási arány 46.5 pro mille. Differitisz-halálozás egy sem fordult elő.

— A kir. adóhivatali tisztviselők anyagi helyzetük javítása végett tegnapelőtt tisztelgett Lukács László pénzügyminiszternél, kihez Kövessy Ödön szegedi kir. adóhivatali tisztviselő intézett hosszabb beszédet és átnyújtotta a memorandumot. Erre a miniszter így válaszolt:

Mindenekelőtt köszönöm szíves és ily szép számban történt megjelenésüket s azt a bizalmat, melylyel megajándékoztak. En az adóhivatali tisztviselők helyzetét tökéletesen ismerem s méltányolnivalóan azt a sokoldalú és terhes munkát, melyet oly odaadó munkássággal, kitartással és becsülettel végeznek. Memorandumok tartalmát még teljesen nem ismerem s éppen azért arra nézve nem is nyilatkozhatom, azonban azt a legjobb indulattal veszem át s ha meggyőződom arról, hogy az abban foglaltak — miként szónokuk előadta — teljesíthetők, ígérem, hogy azokat a legjobb indulatom biztosítása mellett teljesíteni fogom. Még egyszer köszönöm szíves megemlékezéseteket s kérem, vigyék meg üdvözlőmet s jó indulatom biztosítását küldőiknek.

— Megbírásgolt népfelkelők. A honvédelmi miniszter legújabb rendeletében úgy intézkedett, hogy a népfelkelők is tartoznak az ellenőrzési szemlén megjelenni. Ezt a rendeletet sokan Aradon nem vették figyelembe, s ez az oka, hogy az alkapitány most alig győzi a sok bírságolási ügyet elintézni.

— Adóköteles és adómentes italok. A pénzügyminiszter fölmerült kérdések alkalmából kijelentette, hogy a borhoz hasonló ama ital, melyet a gyümölcsnek erjedés alá eső levéből nyernek, gyümölcsbornak tekintendő, mint ilyen tehát a törvény értelmében boritaladó alá esik. Ellenben a még erjedés alá nem bocsátott s mindjárt a gyümölcs kiszajtolása után fogyasztott édes lé, valamint a vadgyümölcsből nyert gyümölcslé is nem képezi boritaladónak tárgyát.

— Az ekvivalenz távlovaglása. Az aradi dandártiszti iskolából 10 tiszt Wernhard br. huszárnagy vezetése alatt tegnapelőtt átlavagolt Temesvárra, hol tegnap reggelig maradtak. Tegnap érkeztek vissza, a legjobb kondícióban.

— Az aradi szocialisták ülnek. Az aradi szocialdemokrata párt főkorifeusai, Schrod Lajos, csizmakészítő ipartárs, Halbrichter István és Szklénár György, mind-

annyian a magyar haza felvirágoztatásáért küzdő bajnokok egy krajozárral beváltható bárczákat hoztak forgalomba. A begyűlt pénzt a bárcza körirata szerint a központi szociáldemokrata-párt agitacionális oszlojaira fordítják a gyűjtők. Nyáry Béla alkapitány a szociálistákat három, illetve két-két napi elzárásra ítélte, mit valószínűleg a belügyminiszter is helyben fog hagyni.

— **Utóállítás a megyén.** Tegnap délelőtt a rendes katonai és polgári bizottság előtt megyei utóállítás volt. Előállítottak egy embert, kit nem találtak alkalmasnak a további szolgálata. Kereset-képesség szempontjából 2 egyént állítottak elő, kik közül az egyiket keresetképesnek minősítették.

— **Általános vízáradások.** Ugy a Dunán, mint a Tiszán, a Maroson és a többi mellékfolyókon, a múlt héten kedvezőtlenebb lett a vízállás, amennyiben az álló jég tömege és a helyenkinti torlódások száma és kiterjedése, ugyisint a forrás-vidékeken a hó vastagsága általában növekedett.

— **Payer felolvasása Aradon.** Budapest napokint növekszik azoknak a száma, akik részt akarnak venni az 1896. évre tervezett éjszaksarki expedícióban. A jelentkezők közül sokan készek az expedícióban a saját költségükön részt venni. Az expedíció első sorban igen ügyes festőkre és fényképészekre, präparatorokra, nautikusokra és orvosokra reflektál. Különösen jó lövőkre, de első sorban jókedélyű, erős edzett és az időjárásnak ellentálló férfiakra van szükség. Kérdezősködni lehet, Chyle Ferenc osztrák és királyi számvevő századosnál. Budapest, IX., soroksári-utca 63. szám alatt. A vidéken is nagyon érdeklődnek a legújabb éjszaksarki expedíció iránt, amelyet Payer magyarra szeretne tenni. Csaknem minden nap érkeznek az egyes vidéki városokból felszólítások arra nézve, hogy Payer felolvasást tartson. Ilyen felolvasások egyelőre Aradon, Temesvárott, Miskolcon, Késsán, Pozsonyban, Szombathelyen és Szabadkán vannak tervezve.

— **Utóállítás a várbán.** Katonai utóállítás volt tegnap az aradi várbán. Előállított az alkalommal két aradi illetőségű hadköteles, kik közül az egyik bevált. Az utóállítás a város részéről Nagy Ottó kárpótló rendőrhadnagy volt jelen.

— **Helyreigazítás.** A szegénytanulókat segélyező egyesület által f. évi február hó 21-én tartandó jótékonycélú táncmulatságra Dr. Verzar Gyuláné szül. Jakabffy Helén urnő 50 frtot, mint felülfizetést volt szives adományozni.

— **Betöréses lopás.** A múlt hét elején — mint levelezőnk írja — özv. Horák József né galsai lakosnőtől 20 frt értékben ruhanevet loptak el és két tyukot. Ez a két tyuk vezette nyomra a kutató csendőrséget. A két tyukot ugyanis Bede Ignác világi lakosnál találták meg, ki azt vallotta, hogy azokat Visnyák Antalné galsai lakosnőtől vette. Így sült ki aztán, hogy a tolvaj Visnyák Antalné volt, ki be is ismerte töredelmesen tettét. Az ellopott holmikat megtalálták mind. A tolvaj nőt már át is adták az illetékes büntető bíróságnak.

— **Tolvaj-csemete.** Levelezőnk írja: Lingurár Mojsza galsai lakos összekuporgatott pénzt az imádságos könyvében tartotta. Megszimatolta ezt Lingurár Stefan és az összegyűjtött 40 frtból 20 frtot elkezelt. De nem sikerült neki a tolvajlás, mert csakhamar rajta kapták és az éppen ott járó csendőröknek át is adták a kis tolvaj-csemetét.

— **A hó.** A havazások és a hófúvások legyre tartanak. Az ország minden részéből érkeznek tudósítások, melyek arról szólnak, hogy ha egy vasúti vonalat a hóekék és a munkások kiszabadítanak a vesztégarból, helyette kettőt zár el a látnyi magas hó. A fővárosban a hideg egyre tart. — Nyiregyháza és Páony között a hó a fák tetőjéig egyenlő magasságu. A közlekedés teljesen lehetetlen. — Bazterozén a hideg oly nagy, hogy a madarak megfagyva hullanak alá a farkasok a házak küszöbéig járnak. Szőlőpatakon egy gyermeket a farkas magával hurokolt s alig sikerült őt a

vadállat körmei közül kiszabadítani. A gyermek halálán van. — Bethlenen a hó az embermagasságot érte el.

— **Megölte a leányát** — véletlenül. Bedekovics Anna, egy kilencz éves abonyi leányka tegnap reggel azt az utasítást kapta tanítójától, Rumpló Károlytól, hogy vigye haza apjához — aki gépész — revolverét s igazítsa meg. A leány hazament, átadta atyjának a revolvert s elmondta neki, mire kérte a tanító ur. Mikor elvégezte a mondókáját, kifelé indult. Alig ért azonban az ajtóig, egy velőtrázó sikoltással összeesett. A gépész ugyanis — míg vizsgálta a kezében levő revolvert — nem vette észre, hogy a tőltve van és elsütötte. A golyó fültővön találta a leányt, aki nem sokára bele is halt sebébe. Az apa és a tanító nagy fájdalmában egész Abony osztozik, mert a szerencsétlenségért igazán nem lehet senkit sem okolni.

— **Tombolatárgyakat szívesek voltak küldeni a szegény és árva iskolás gyermekek javára rendezendő táncmulatságra:** Enyeter Ferencné urnő 2 virág tartó, 2 hamutartó, 1 tintatartó; Török főhadnagy ur 2 hamutálca; Ortutay Gyuláné urnő 1 visitière, 1 Kossuth ércs mellszobrocska, 2 japán arcsképtartó, 1 bors hintő, 1 pár fűdő papucs, 1 fűdő táská, 1 gyertyatartó ércsből, 1 fogvájótartó, 2 kötet regény; Ortutay Kiki ur hölgy 1 bajszó; Babó Ida ur hölgy 1 francia baba, Salamon Samuné urnő 1 szép virág váza, 2 kis virágváza, 2 nippes, 2 fogvájótartó; Walder Gizella ur hölgy 1 üveg fűtőlő, 1 doboz fogpasta, 2 nippes, 1 üvegtányér, 1 moca csésze, 1 hamu táská; Brunner Géza és társa urnak 4 sport kép, 2 fogvájó tartó porcelánból, 10 sechet, 2 munkakosár, 2 munkakosár berendezve, 1 finom bonboniere, 2 tüpárna, 4 asztalkendő tartó bronceból, 6 gyűssütartó kosárka, Vincze Miklós né urnő 1 bronce rózsaszínű üveg gyönyörű névjegy kosár, 1 porcellán gyufatartó, Vársárhelyi Lászlóné urnő 1 igen osinos toilette tükörke, 1 peluche igen szép dolgozó csette, 2 csemege tányér, Br. Fechtig Margit és Hajnalka ur hölgyek 1 bronce gyűssütartó, 1 bronce selyem gombolyító, 2 selyem 4 csipke echarpe, 2 fekete jais hajtt, 2 piros köves broche, 1 illateser flacon, 1 pillangó broche, 1 tüttartó 2 sárga díshajtt, 2 granát díshajtt, 2 arany díshajtt, Magyar Ferencné urnő 2 gyertyatartó, 2 asztalkendő szorító, 2 könyvjegyző szallag — kézi festéssel, Csifra Jánosné urnő 1 kestyűtartó, 1 virág, 1 gombostüppárna, 2 figura, Dr. Robitsch Agostonné urnő 1 consol, 1 lámpaernyő, 1 kulacs, 1 tüttartó, 1 tintatartó, 2 kávés csésze, 1 pénzpersely, 1 virágváza, 1 virágpohár, 1 gyors forraló, Löffler Hermína ur hölgy 1 írómappa, 1 bonboniere, 1 ékszer doboz, 1 tolltartó, 1 hamutartó, Herczeg Róza ur hölgy 1 virágpohár, 1 levelehesítő, Suoia Hortense urnő 1 könyv „Két szőke asszony” című regény, 1 üveg likör, Deutsch Gyuláné urnő 1 nagy acélmetszeti kép, 1 képalbum, Butykay Adámné urnő 1, likör készlet, 1 moca csésze, 1 névjegy tartó kosár, 1 óratartó, Rupsita Ilonka ur hölgy 2 figura, 2 virágtartó, ifjabb Purgly Jánosné urnő 1 orosz-edény, egy mosó sajtár, 1 mangorló, 1 mosó tábla — játékok, 1 tojástartó, 1 íróállvány, Kosselányi Irén ur hölgy egy porcellán hamutartó, 2 figura, Steinitzer Jenny ur hölgy 2 virágváza, 2 porcellán kanna, egy káldomp, Sármasz Eadráné urnő 2 virágváza, egy szivartárcsa, egy hamutálca, 1 szivartartó, Popi Stefánia ur hölgy egy remek kis virágváza, egy figura, Csatlós Róza ur hölgy egy rózsás rózsatartó, egy virágváza, egy kis pohár, Eleitner ur hölgy 1 pár aszpen kötött harsnya, Varga Józsefné szül. Kornya Amália 2 cserép élő szép virág, özv. Junga Simon Aranka urnő 2 virágváza, egy óratartó, egy szép kis aszbor, 1 porcellán rózsá, 1 porcellán csésze, egy asztalkendő gyűrű, Tóth Béla ur 1 szépen faragott állvány, egy fűrészt ékszer tartó — fából, özv. Papp Józsefné urnő 4 üveg ürmös, Domány József ur 1 üveg pezsgő, egy üveg Ruszti aszu, 1 üveg sziklabor, 1 üveg Muszkai bakator, 2 üveg Magyarádi, 2 üveg Menei bort.

— **Aranykarperesek a színházban.** Tegnap este az előadás alatt egy értékes arany karpereset talált a színházban Kronstein Vilmos dr. Az értéktárgyat igazolt tulajdonosa átvetheti a rendőrségnél.

GYÁSZROVAT.

† Schwitzer Mór, az izr. hitközség 88 éven át volt derék aljegyzőjét, tegnap délután 3 órakor nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra. A halottas házban már jóval 3 óra előtt megjelentek a különböző egyesületek zászlóik alatt, melyeknek a megboldogult tagja volt. Ott láttuk: az izr. hitközség

képviselő testületét, élükön Bing Vilmos elnökkel, a Chewra-Kadischat és a jótékonyegyletet Luszti Adolf elnök, Steiner Adolf alelnökkel, az izr. nő-egylet küldöttségét, mely gyönyörű koszorút helyezett boldogult titkárának ravatalára. A szalagon a következő felírás olvasható: „Az aradi izr. nő-egylet — hűséges és buzgó titkárának.” — Továbbá jelen volt még az első aradi temetkezési egylet Kohn S. N. és a „Concordia” Klein I. elnök vezetése alatt. Kévéssel 3 óra után megkezdődött a gyászszertartás Kohn főkantort és a kar közreműködésével. A szent zsoltosmák elhangzása után Kraus Jónás rabbi helyettes emelkedett hangú gyászbeszéddel búcsúzott el a megboldogulttól, ki oly sok éven át önfeláldozóan és kitartással munkálkodott a hitközség és számos egylet javára. Ezzel a halottas házban a szertartás véget ért és megindult a menet a sírkertbe. Ott Rosenber Lipót hitközségi főjegyző érzékeny szavakban búcsúzott el az oly hosszú időn át volt pályatársától, őszinte baráttól és munkás hivatalnoktól. Kiemelte a megboldogultnak elévülhetlen érdemeit és örök „isten hozzád” mondott a hitközség, a Chewra-Kadischa, a jótékonyegylet és nő-egylet nevében. Ezután a koporsót lebooszták a hideg sírba, hol adjon az ég neki örök békét.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

A torna-egylet múlt éve.

— Az „Aradi Tornaegylet” választmányának jelentése az egyesületnek 1894. évi működéséről. —

(Folytatás.)

Az 1879-ik év végén volt az egyesületnek 1 tiszteletbeli, 1 alapító, 53 működő, 16 pártoló, összesen 71 tagja.

Az 1880-ik évben a tagok létszáma következő volt: tiszteletbeli 2, alapító 2, működő 62, pártoló 29, összesen 95 tag.

Ezen évtől fogva a tagok létszáma állandóan növekedett s az 1894-ik polgári év végén volt alapító 5, tiszteletbeli 3, pártoló 103, működő 113, összesen 224. A különbség tehát az első és a múlt év között 129.

Az 1883. február hó 11-ikén tartott rendkívüli közgyűlésben a lemondott Péterffy Antal elnököt e minőségben kifejtett ügybizalmáért és az egyesület érdekében tanúsított sikerteljes működéséért nagy lelkesedéssel és egyhangulag egy egyesület tiszteletbeli tagjává választották.

Az „Aradi Tornaegylet” története 16 éves pályafutása alatt igen mozgalmas volt s anyagi tekintetben évről-évre kedvezőbb viszonyok közé jutott. Rendezett az egyesület számos sikertel disztornázást, házi ünnepélyt, táncmulatságot, tornakirándulásokat és gyalog partikat.

1888-ban az „Aradi Tornaegylet” Aradon rendezte a II-ik országos tornaszövetségi tornanünnepélyt, kapcsolatban a szövetségi közgyűléssel, mely fényes erkölcsi és anyagi sikerrel végződött s egyesületünk jóhírnevét örök időkre biztosította.

Résztvett az „Aradi Torna-egylet” testületileg több vidéki tornaegyesület ünnepélyén, így 1885-ben Budapesten az I. országos tornanünnepélyben, 1888-ban az Aradon rendezett II-ik országos tornanünnepélyben, 1891-ben ismét Budapesten a III-ik országos tornanünnepélyben, 1892-ben Békés-Csabán rendezett tornaversenyben, 1893-ban Szegeden tartott V-ik országos tornanünnepélyben, mely alkalommal különös kitüntetés is érte az egyesületet. Így Békés-Csabán egy 10 tagból álló mintacsapat a lovon bemutatott s kiválóan sikerült mintaszertű iskolatornázásáért a legmagasabb kitüntetést, diszoklevelet nyert; a Budapesten tartott III-ik országos tornanünnepélyben pedig egyik tagja, Visi Ferenc összetett versenyben az első díjat nyerte el. Az Aradon tartott II-ik országos tornanünnepély alkalmával is nyert az Aradi Tornaegylet egy tagja Beszédi Bejczy László verseny díjat.

Kiváló kitüntetés érte az „Aradi Tornaegylet”-et az által, hogy dr. Robitsch Agoston egyesületi elnök a „Magyarországi Tornaegyletek Szövetsége” alelnökéül dr. Salai Béla elnök és Nagy Sándor titkár-művezető pedig igazgatósági tagokká megválasztattak. Az országos tornaszövetség alelnöki díszes állását egyesületünk elnöke ma is viseli s egyik igazgatósági tagul titkár-művezetőnk szintén megválasztott.

A vivás 1879. óta gyakoroltatik az egyesület kebelében fennálló vivó-körben. A vivást 1879-től 1883-ig bezárólag Nagy Sándor egyesületi művezető és László Lajos segéd-tanár tanították. 1883-tól kezdve a mai napig egyedül Nagy Sándor tanította. Ezen idő alatt a vivó-körnek igen sok tagja volt, közöttük az Aradon állomásozott cs. és kir. huszár- és gyalogos főtisztek közül is nagy számban látogatták a vivó-órát a számos jó vivó került ki az „Aradi Torna-egyesület” vivó-osztályából, melyben az egyesület művezetője és vivómestere a világhírű Keresztessy-féle rendszer szerint tanít, mely rendszer a ma létező vivó-rendszerek között a legjobbnak bizonyult.

Saját kényelmére az egyesület a lyceumi tornacsarnok mellett tágas és szépen berendezett, öltöző- és mosdószobát és tornaszertárat épített és a tornacsarnok gazdag felszereléséhez nagy arányban hozzájárult úgy, hogy az országban kevés tornacsarnok létezik, mely oly mintaszerűen volna felszerelve, mellékkeliségekkel úgy ellátva, mint az aradi lyceumi tornacsarnok és ezt a lyceum jórészen az „Aradi Tornaegyesület”-nek köszönheti.

(Folytatása következik.)

TANÜGY.

Meghívó.

Az Aradvidéki Tanító-egylet aradi fiók-bizottmánya f. é. február hó 21-én, d. u. 5 órakor, a templom-utcai elemi iskola tanácstermében ülést tart, melyre a bizottmány tagjai van szerencsém tisztelettel meghívni.

Az ülés tárgyai ugyanazok, melyek az e hó 14-ére egybehívott, de meg nem tartott ülésre kitézettek.

Arad, 1895. február 19-én.

CSIK JÁNOS,
f. biz. elnök.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 21. A szegény tanulókat segélyző egyesület jótékonykezélsü bálja (Fehér kereszt).
Február 24. A szárnyaskerekű dalkör álarosos bálja a Fehér keresztben.

Ma.

Előszó.

A komoly postás, ki csak hivatalos pecsétekkel dísztelenített nagy leveleket szokott hozni, tegnap savas mosolylyal egy kis illatos levelet adott be hozzánk. A szerkesztőség minden tagja irigykedve nézte Aja x I.-et (már t. i. engem) kinek a levél szólott.

A levél — fájdalom — nem volt tisztán magán jellegű és én azt tekintettel a ma esti bálra, egész terjedelmében lenyomattam.

Es most olvassák . . .

A levél.

Tisztelt Uram! Nem tagadom, multkoriban hozzáam intézett soraitól kissé megindultam. Az ígéretek beváltása ma napság nem divat. De nem akarok érselegni a mai kor „divat”-jai felett, nincs is meg bennem erre a hivatás. Inkább írok a mai hálról.

En is ott leszek, már hogyné lennék ott, ki is az, ki nem lesz ott?

Toálettém már kész: fehér rács váson, két patkókkal behintve, na meg enni való csinos lecsék. (Igas ugyan, hogy a Dolovai nábob Szent-irmay szádacsója is ilyeneket mond, de az nem baj.)

Ast írja, Kétfes Uram, hogy a fátol-táncosot aligha ismerem, no akkor rosszul gondolok. Ismerem, sőt láttam is a próbát. A leányok mind fehérben vannak, csakugyan olyanok mint a nympfák. Hát még a menüette, a két kis aranyos baba tiszta rokkok ruhában fogja lejteni a graciós táncot.

A tombelára vagyok a legkiváncsibb, afféle bolondos kis lutri játéknak képelem én azt, hol biztosan lehet nyerni.

Tudja mit, majd mi együtt tesszünk? Jó? Ap-ropos, a supét és második négyest előjegyztem magának.

A mamámtól hallottam, hogy egyenruhás urak nem lesznek fenn. No bizony, azért mi fogunk mulatni, annál is inkább mert egy titkos forrásból értesültem, hogy a frakkos had összebeszélte, hogy igyekezni fognak odabütni a bálra, nehogy valaki ott egy perozig is éljön, vagy unatkozzék.

En nem is félek a petresselyemtől. De ne is féljen egy leány sem. Lessz ott kedv, hangulat olyan, mint még eddig sehol.

De most már többet nem írkálok. Tehát az esti viszontlátásra: B o s k e.

Hitelesítés.

A fenti másolat mindenben megegyezik Aja x I. urnak irt levél eredetijével, mit ezennel hitelesítek: H r y l o s.

(=) Batyubál Galsán. Galsán — írja levelezőnk — f. hó 18-án a pankotai zenekar közreműködése mellett szépen sikerült batyubált rendeztek, mely másnap reggelig tartott, kitűnő jó kedvben. A rendezőség élén két W e k e r l e: János és József, továbbá Nagy János és Szebenyi József állottak. A mulatságban a következő hölgyek vettek részt.

A s s z o n y o k: Herman Gyuláné, Nácsáné, Fruimann Ignácáné, öz. Lasa Floriáné, Ladáné, (Muszka), öz. Vankné, Klein Abelné, Szeberenyiné, Nagy Józsefné, Massainé, Piczkoné, W e k e r l e Józsefné, Grill Adolfné, Bogosiné, Arszicsné, Csordás Istvánné (Világos), Ráb Jánosné (Világos), Vojtkné.

L e á n y o k: Nácsa nővérek, Hanser Róza Arszics Melánia, Klein Juliska, Piczkó Ilona, Herman Margitka, Acs Mariska, Maka Ilona, Vojtek Rosika, Ráb Anna.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Február 21. (Csütörtök) A b ő r e g é r, operetta.
Február 22. (Péntek) F a u s t, opera.
Február 23. (Szombat) A C l e m e n c e a u, dráma.
Február 24. (Vasárnap) Délután: A f e n e g y e r e k e k, bohózat; este: A c z i g á n y, népszínmű.

Szentivánéji álom.

— Rónaszéki jutalomjátéka. —

A színház tegnapi képét nem szeretnők zsínórmértékül használni sem a Shakespeare darabok iránti elismerés, sem pedig R ó n a s z é k i Gusztáv, a társulat e derék művezetője tehetségének elbírálásában. Mindkettő rövidet huzna vele. Pedig a mi közönségünk kellő érzéssel bír úgy a brit szellemóriás alkotásainak élvezéséhez, valamint ahhoz is, hogy Rónaszékiben méltányolja a kitűnő színészt s ha már okvetlenül kell jutalomjátéknak lenni, az ő jutalomjátékán az eddig szerzett kelleme eslékért tele házzal demonstráljon a művezető buzgalma, fáradozása és zsenialitása mellett. Már pedig az este sok üres hely volt különösen a földszinten, jóllehet Rónaszéki zsufolt házat is bizvást megérdemelt volna.

A kiváló színészt különben kilépésekor zajos tapsal fogadta a közönség. A senekarból egy kék-fehér szalagos babérkoszorút nyújtottak fel neki. Ha tele ház nem is volt, meg volt legalább a meleg tüntetés, a mely minden felvonás végén lelkesen megújult a jutalmazott mellett. Rónaszéki Zuboly takácsot játszotta szokott jóiszú, diszkret komikussal, melyet különösen a közjátékban emelt. érvényre.

Az előadás egynemely szereplő akadósága miatt kissé dőcögösen ment, nagyobb hibát azonban nem róhatunk fel. N o v á k Irén kedves, ügyes Hermina volt, a ki a szerelmes kis leányt verve-vel alakította meg. Hasonlót mondhatunk a minden szerepben kitűnő R ó n a s z é k i n é r ő l (Heléna). A bonvivant B e n e d e k e t két okból is meg kell dícsérnünk. Először mint komikust, a ki Dndás fuvóldozóval és Thisbe leányasszonynyal könyvezésig megkacagattatta a közönséget, másodszor pedig mint rendezőt, a ki a darabot nagy csinnal és ügyes, gondos kézzel rendezte. Rónaszéki és Benedek mellett kitűnően bevált a Zuboly-sextett többi tagja: C s a t á r (Vaczor), L i g e t i (Gyau), S z e n d r e i (Orvondi) és O z a k ó (Ösztövr). Díszérrettel emeljük még ki D e l l i Emmát (Puck), A n g y a l l u s t (Oberon), K a o z é r Ninát (Titánia), T o m p a t (Lysander), B i h a r i t (Demetrius), S u g á r Arankát és R e v i o z k y Etelt (a két tündér) stb.

Az utolsó felvonás díszlete: a tündérkert igazán csinos volt. Ezuttal — megemlítjük — tisztességes kellékeket is láttunk a közjátékban, melyek az ezermester C s a t á r kassirozó tehetségét dícsérik. (v.)

* Tyrolla Emma Aradon. Tyrolla Emma a világhírű énekesnő, f. évi márczius hó

24-én Aradon hangversenyt ad. A nevezetes koncertre, melyre előre is felhívjuk olvasóink figyelmét, a K r i s p i n-féle zeneműkereskedésben már most elfogadnak előjegyzéseket. Kőrszék ára 3 frt, zártzék 2 frt, állóhely 1 frt. A műsort közelebb közöljük.

* Mezei Mihály jutalomjátéka. Az aradi szintársulat ritka képességű, a remekhangú tenoristája: M e z e i Mihály, szordán tartja jutalomjátékát a „Z i d ó n ő” című operában, melynek Eleazárjában sokáig emlékezetes sikert aratott. E szerep az, melyben Mezei csillogó tenorját teljes fényében ragyogtathatja, s melyben alakító erejét is érvényre tudja juttatni. Az est annyiból is érdekes lesz, hogy a primadonna R. R é t h y Laura asszony es alkalommal először éneklí az aradi színpadon, a czimszerepet. Ajánljuk a jutalomjátékot a zenekedvelő és színházlátogató közönség figyelmébe.

* A jó vidék cím alatt K a t o n a Imre, a „Debreczeni Ellenőr” munkatársa könyvet ad ki, melynek ára fűzve 2 frt, díszkiadásban 8 frt. Elbeszélések, karózatok lesznek a könyvben, kisvárosi és falusi emberek életéből. A könyv márcziusban jelenik meg.

* Az új államtitkárok arckép sorozatát kezdi meg legutóbbi (7) számában a mi legkedveltebb képes lapunk, az O r s z á g-V i l á g. Bemutatja első sorban V ö r ö s László és G r a z e n s t e i n Béla államtitkárok arcképét, a ciklust jövő számában fogja folytatni. Aktualitással különben is tele van ez a száma az Ország Világnak. Abból az alkalomból, hogy a főváros végleg elvetette magától a Margit-szigetet, érdekes cikkben ismerteti a Margit-sziget történetét. Bemutatja a legszébb részeket Apponyi Albert gróf mult havi székfoglaló értekezéséből, bő referátát hoz (képekkel) a Kisfaludy társaság ünnepéről. Foglalkozik a Goldmark-jubileummal, eredeti képeket ad az Elba hajó szerencsétlenségéről, s a népszínház nagy sikerű ujdonságának, a Papa feleségének legszébb színeszámát bemutatja. Végül Adorján Sándortól hoz heti tárczát az elmúlt hét eseményeiről. Csakugyan csodálni való, hogy lehetett ennyi érdekes, aktuális tartalmat összehozni! Pedig ez még nem minden. Ott találjuk Komjáthy Jenőnek, a most elhunyt jeles lírikusnak szép költeményét, E. Kovács Gyula, Tóglás Gábor elbeszélését, Gengey Gusztáv regényét, Goró Lajos szép rajzát. Kell-e még több? Mindinkább megerősöbödünk abban a régi meggyőződésünkben, hogy az Ország-Világ határozottan a legtöbbet érő magyar szépirodalmi lap. S a legolcsóbb is, mert — szinte hihetetlen — előfizetési ára negyedévre csak két forint. Mutatványesámokat a kiadóhivatal (V. Hold u. 7 sz.) ingyen küld.

TÁVIRATOK.

Albrecht főherczeg halála.

Arcó, február 20. (Saj. tud. táv.) Albrecht fhg. temetése kedden délután három órakor lesz. A király a külső burgkapun áthaladó gyászmenetet elkíséri. Délelőtt bebalzsamozzák a holttestet, melyet a teasalonban ravatalra helyeztek. A holttest vasárnap este tizkor érkezik Bécsbe. A részvétvtáviratok meghaladják a 3000-et.

Arkó, február 20. (Saj. tud. táv.) Weichselbaum tanár ma este Bécsből ide érkezik, és holnap fogja Albrecht főherczeg holttestét bebalzsamozni.

Páris, február 20. (Saj. tud. táv.) F e r e n c z J ó z s e f király a francia köztársasági elnökhöz táviratot intézett, melyben köszönetét nyilvánítja azon élénk részvétért, melyet családjában ért fájdalommas vesztesége felett nyilvánított. Kijelenti, hogy a rokonszenv emez újabb nyilvánulása mélyen meghatotta.

Berlin, február 20. (Saját tud. táv.) Vilmos császár napiparancsban a legmelegebben nyilatkozik Albrecht főherczegről és három napi általános, azonkívül nyolcz napi szűkebb gyászt rendelt el.

Pétevár, február 20. (Saját tud. táv.)
Albrecht főherczegért tíz napi udvari gyász
rendeltek el.

A László-malom.

Nagyvárad, febr. 20. (Saj. tud. táv.)
A László-malom ügyében a közgyűlés
felhatalmazta a felszámoló bizottságot, hogy
árverés mellőzésével a részvénytársaság
összes ingatlanait eladhassa. A malom
vételére egyesek és pénzintézetek jelent-
keztek, s így az üzem nemsokára ismét
a rendes lesz.

Az új török nagykövet.

Bécs, február 20. (Saj. tud. táv.) Galib
Bey új török nagykövet tegnapi fogadta-
tásánál jelen voltak: Hohenlohe herczeg
főudvarmester, Széchen Antal gróf fő-
marsall, Kállay közös pénzügyminiszter,
Schönborn gróf, Madeyski lovag és Jósika
Samu báró miniszterek, Sterneck báró
tengernagy, Abensberg-Traun gróf hely-
tartó, Pasetti osztályfőnök, Chlumetzky
báró képviselőházi elnök és a tábornoki
kar, a főnemesség és diplomáciai kar szá-
mos tagja.

A pápa és a szociális izgatások.

Róma, február 20. (Saj. tud. távirata.)
A pápa Schönborn érseknek kijelentette az osztrák keresztény szocialista
izgatásokról, hogy őt egészen elkeserítette az
episkopatus és alsó klerus viszálykodása, miről
különböző közelebről bővebben fog nyilatkozni.

Felrobbant lőporraktár.

Hong-Kong, február 20. (Saj. tud. táv.)
Formaua szigeten a takavi erőd lőpor-
raktára légbe röpt. 2000-en odavesztek.

KÖZGAZDASÁG.

A szeszmonopolium ellen.

— Országos értekezlet. —

A budapesti szesz-, likörgyárosok, kész-
tők és kimerők ipartársulata és a pozsonyi
szesz- és likörgyárosok és szesz- és likörgyárosok
ipartársulata a tervezett szeszegyedárúság
ügyében a szeszszakbéli érdekelteket február
17-ére országos gyűlésre hívta össze Budapest-
re. Ez az országos értekezlet a Budapestről
és az ország minden részéből, a m. A r a d
Pozsony, Kassa, Tata, Ujvidék, Csaba, B.-Gyula,
Czegléd, Nagy-Szombat, Vagyhely stb. vá-
rosokból szép számban megjelent érdekeltek
részvétele mellett következőképp folyt le.

A nagy számban megjelent kiküldöttek az
országos értekezletelnökeivé A d l e r Károlyt
(Budapest) és S z i l b e k Gyulát (Pozsony),
előadókká F i s c h e r Zeigmondot (Pozsony)
és S c h ö n w a l d Kabost (Tata), jegyzővé
pedig K r a u s z Mihály ügyvédet választ-
ották.

F i s c h e r Zeigmond (Pozsony) előadó
terjedelmes és általános helyesléssel találkozott
szakaszi előadásában, a mely a megindítandó
mozgalom alapjait is elfogadtatott, meggyő-
zően fejtette ki azt a számos nagyfentosságu
okot, a mely az egyedárúság behozatala ellen
szól. Az ezt követő vitában részt vettek:
B i n g Ede (Arad), S c h ö n w a l d Kabos (Tata),
B r a u n Artur (Budapest), E h r l i c h Mánó (Buda-
pest), W e i s z Lajos (Budapest), és S c h u l t h e i s s
Ignác (Budapest), valamint K r a u s z Mihály
ügyvéd, (Budapest), mire az értekezlet az
utóbbi által előterjesztett következő határozati
javaslatot fogadta el:

A budapesti szesz-, likörgyárosok, kész-
tők és kimerők ipartársulata és a pozsonyi
szesz- és likörgyárosok és szesz- és likörgyárosok
ipartársulata együttes meghívása folytán Bu-
dapesten 1895 évi február 17-én egybegyűlt

országos értekezlet, — arra való tekintettel,
hogy az összes közterhek közül az egyedárú-
ság a legellenzenesebb; arra való tekintet-
tel, hogy Magyarországon a szeszegyedárúság
behozatalát, mint ezt maga a pénzügyminisz-
ter még csak legközelebb is kijelentette, sem
nemzetgazdasági, sem kincstári érdekek nem
követelik és arra való tekintettel, hogy a
szeszegyedárúság behozatalával igen nagy szá-
mu állampolgár keresete van veszélyeztetve
és végre arra való tekintettel, hogy a köz-
egészségi kérdések az egyedárúság behozatala
nélkül is teljesen megoldhatók, elhatározta,
hogy a tervezett szeszegyedárúság behozatala
ellenállást foglalt, az alkalmas és netán szüksé-
ges lépések elhatározását és megvalósítását
azonban kellő időre elhalasztja.

Ezután egy szűkebbkörű bizottságot vá-
lasztottak, mely ezeket az érdekeket szem előtt
tartva. A bizottságba többek közt bevasztot-
ták B i n g Ede-t is.

Végül elhatározták, hogy F i s c h e r
Zeigmond előadását ki fogják nyomtatni és
megfelelő módon terjeszteni.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog cég jelentése. —

Budapest, február 20.

G a b o n a ü z l e t: Buzát ma sürgősen
kínáltak, a vételkedv gyenge volt, az irány-
zat ellanyhult, elkelt 15000 mm. gyengén tar-
tott napiárakon.

	mmásza	kg	gramm	frt
Tiszavidéki	100	82.		6.85
"	800	81.		6.85
"	100	80.		6.85
"	300	81.		6.75
"	300	81.		6.85
Fehérmegyei	400	80.		6.80
"	1000	80.		6.85
Felső-tiszai	400	82.		6.82 1/2
"	350	81.		6.75
Raktározott	1000	81.		6.78 1/2
"	1100	79.		6.70
"	1800	78.		6.70
"	1100	78.		6.82 1/2
"	1000	78.		6.82 1/2
"	2100	78.		6.87 1/2
Zab	100			6.17 1/2
"	200			6.10
"	150			6.—

H a t á r i d ő ü z l e t: Amerikából jel-
zett lanyhább árfolyamokra nálunk is lany-
hábban indult 1—2 krral az üzlet buzában,
s tekintettel a gyenge üzletmenetre úgy zá-
rult is. Tergeri is lanyhábban indult s csekély
vásárlási kedv mellett zárhatag lanya is ma-
radt. Zab és roza csekély üzlet mellett valami-
vel lanyhábbak.

Zárul 11 órakor:

Buza március—április 1894	6.93—6.94
Buza szeptember—október 1894	6.53—6.54
Tengeri május—június 1894	5.45—5.46
Tengeri őszre	6.21—6.22
Zab március—április 1894	6.05—6.06
Zab őszre	6.05—6.06
Káposzta-repeze	10.50—10.60

K ü l f ö l d: New-York: buzára 1/4,
tengerire 1/8—3/8 lanyhább. Chicago: buzára
1/8, tengerire 1/8—3/8 lanyhább. Páris
és L i w e r p o o l tartott London váltó-
zatlan.

E r t é k t ő z s d e: Külföldi lanya zár-
latokra nálunk is igen lanyhán indult az üz-
let úgy nemzetközi mint helyi papirokban
tetemesen meglanyhultak. Különösen lanyhák
a villamos részvények melyek a tetemes rea-
lisatiókra csaknem 10 frttal lanyhábbak.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	419.60
Magyar hitelrészvény	498.75
Osztrák államvasút	396.75
Rima-Murányi	79.50
Déli vasút	105.25

— Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi
csarnok. 1895. évi febr. hó 19-én. Hízott sertés
árak: 1. M a g y a r első rendű: 1. Öreg nehéz
(páronként 400 kg-ron felüli súlyban) 47.—48. krig.
Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súly-
ban) 47.—48. krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kg-
ron felüli súlyban) 49.—50. krig. Fiatal közép
(pkint 261—320 krig súlyban) 47.—48. krig.
Fiatal könnyű (pkint 250 kg-ron terjedő súlyban)
47.—48. krig. 2. M a g y a r s e d e t t: Nehéz
(páronként 280 kg-ron felüli súlyban) 46.—47.
krig. — Közép (pkint 220—280 kg-ron súlyban) 46.
—47. krig. — Könnyű (pkint 220 kg-ron terjedő
súlyban) 47.—47.5 krig. S z e r b i a i: Nehéz (pá-
ronként 250 kg-ron felüli súlyban) 46.—47. krig. Kö-

zép (páronként 220—250 kilogramm súlyban) 46.—
47. krig. — Könnyű (páronként 220 kg-ron ter-
jedő súlyban) 46.—47. krig. S a r t s i e t s
szám 1895. febr. hó 17-én volt készlet 104,378
darab. 1895. febr. hó 18-án felhajtott: 1661
darab. 1895. febr. 18-án elszállított 2229
db. 1895. febr. 19-én maradt készletben 108,804
db. — A hízott sertés árszámításnysa:
Változatlan.

Szeszüzlet.

— Február 20. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 52.75,
kiszívva 53.— hordó nélkül per 100 liter 1/2 belevérve
35 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, február 20. d. a. 5 óra.

	100 kg. ár	100 kg. ár
	frttól	frtig
Buza bányási uj	6.55	6.75
Buza tiszavidéki	6.80	6.85
Buza pestvidéki	6.55	6.80
Buza fehérmegyei	6.55	6.80
Buza bácskai	6.65	6.90
Róza uj, I-ső rendű	5.40	5.45
Róza uj, II-od rendű	5.80	5.8
Arpa takarmány	6.—	6.35
Arpa égetni való	6.40	6.85
Arpa sörfőzdei	7.20	8.20
Zab	5.90	6.30
Tengeri bányási	6.15	6.20
Tengeri mázsemű	6.05	6.15
Káposzta-repeze bányási	—	—
Káposzta-repeze	6.30	6.80
Káposzta-repeze	6.50	6.52
Buza szept.-okt.	—	—
Buza márcz.-ápr.	—	—
Buza máj.-jun.	5.48	5.44
Róza szept.-okt.	6.21	6.23
Tengeri jul.-aug.	—	—
Tengeri aug.-szept.	—	—
Tengeri októberre	—	—
Zab márcz.-ápr.	6.05	6.07
Zab szept.-okt.	—	—
Káposzta-repeze aug.-szept. 1894.	10.55	10.60

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. február 20.

Magyar aranyárjádék 4%	12.35
Magyar koronajárjádék 4%	99.30
Magyar arany 4 1/2%	127.75
Magyar ezüst 4 1/2%	104.—
Magyar keleti vasút 1876.	125.25

Aradvárosi

Evadberlet
137. szám.

színház.

Havibérlet
17. szám.

Csütörtökön, 1895. február 21-én

A b ő r e g é r.

Operette 8 felvonásban. Meilhac és Halévy „Reveillon”
című bohózatát után írták: Haffner és Genée Richard.
Fordította: Vezéry Ödön. Zenéjét szerző: Strauss János.

SZERMÉLYEK:

Eisenstein Gábor, gazdag magánú	Hunyady J.
Rozsinda, neje	Róthy L.
Frank, foghászigató	Balassa J.
Orlovsky herceg	Revisky E.
Alfréd, tenorista	Mezey M.
Falko jogtutor, jegyző	Csatár Gy.
Adél, Rozsinda szobaleánya	Sugár A.
Frosch, börtönőr	Kónasziéki.
Ida, táncosnő	Körösy J.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Február 20. —

Magyar Korona szálloda: Beles János lelkész, Od-
vason.

Arany Kúria szálloda: Butsa Péter gör. kath. lelkész,
Kakaró. Sebestyén Mihály kereskedő. Kalácsa. Weiszber-
ger József kereskedő, Székács. Tárazsal Julia kaszárna,
Budapest.

KIS LOTTO.

Prágai:

71, 2, 8, 54, 3.

Nagy-Szebeni:

86, 53, 64, 26, 31.

Felelős szerkesztő: Vass Geza.

3534/951

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmívelésügyi miniszterium rendelete nyomán ezennel közhirrre tétetik, hogy Budapesten f. évi márczius hó 18—27-ig, Kassán márczius 26-tól április 4-ig, Kolozs-Monostoron április hó 1-től 10-ig gyümölcsészeti tanfolyam rendeztetik.

A részletes pályázati hirdetmény a városház kapuján megtekinthető.

Arad, 1895. február 16-án.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak.

29575/L. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szentesi osztálymérnökségénél egy irodaszolgái állás üresedett meg, melylyel 210 frt azaz kétszázaz forint, illetve 1895. évi július hó 1-től 250 frt, azaz kétszázötven frt évi fizetés, 60 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott kiszolgált katonai altsztek az ily állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon altszteket, kik az 1873. évi II. t.-cz. értelmében jogosultsággal bírnak és pályázni óhajtanak,

hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat — melyben a vasuti szolgálatra képesítő, 35 évet meg nem haladó koron, ép egészséges testalkaton kívül a magyar nyelv szóval és írásban való bírása, a számolás elmében való jártasság, valamint a magyar honpolgárság kelletlen igazolandó — következő cím alatt: »A magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Aradon. Pályázat irodaszolgái állására« borítékba zárva legkésőbb 1895. évi márczius hó 1-ig terjeszszék be; minthogy az ezen napon tul beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kérvényre 50 kr. béléggel még el nem látott mellékleteire pedig egyenként 15 kr-os okmánybéléggel teendő.

Aradon, 1894. december 24-én.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,23	5,55	4,35
Kétegyháza	2,54	6,18	5,08
Lőkősháza	3,12	—	5,26
Kurtica	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10
	délután	este	reggel

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtica	11,58	8,38	10,16
Lőkősháza	12,14	—	10,35
Kétegyháza	12,37	9,08	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,31	11,23	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30
	este	délután	reggel

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,05
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Győrök	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	7,50
Konop	4,30	7,58	5,56	—
Berzova	4,50	8,14	6,12	—
Tótvárad	5,21	8,38	6,41	—
Soborsin	5,40	8,56	7,00	8,51
Piski	—	11,04	9,38	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,25	11,18
Tóvis érkezik	—	1,20	11,54	11,40
	délut	n	éjjel	éjjel

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tóvis indul	3,36	3,19	—
Gyulafehérvár	3,59	4,04	—
Piski	5,05	6,05	—
Soborsin	5,38	6,21	4,00
Tótvárad	—	8,40	4,21
Berzova	—	9,09	4,50
Konop	—	9,25	5,09
Radna-Lippa	7,39	9,58	5,47
Paulis	—	10,11	6,03
Győrök	—	10,25	6,18
Glogovác	—	10,48	6,47
ARAD érkezik	8,10	11,00	7,00
	délut	reggel	este

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	3,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtica	5,44	4,45
Lőkősháza	6,00	5,13
Kétegyháza	6,18	6,13
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,07	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—
	délut	este

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVARAD indul	—, —	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lőkősháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42
	este	este

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,35	5,00
Uj-Arad	6,31	11,59	5,21
Németságh	6,49	12,24	5,47
Vinga	7,08	12,52	6,14
Oroszfalva	7,20	1,09	6,34
Mérozsfalva	7,31	1,25	6,52
Szt-András	7,43	1,44	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,10	7,39
	délut	délut	este

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt-András	8,46	1,41	9,39
Mérozsfalva	9,04	1,59	9,43
Oroszfalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55
	délut	délután	éjjel

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjenő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikló	9,51	7,28
Otlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12
	délut	este

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	3,08
Elek	5,30	3,28
Otlaka	5,40	3,36
Sikló	5,51	3,50
Székudvar	6,08	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT-ANNA érkezik	7,14	5,40
	délut	este

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarás-major	7,17	8,42
Nesze	7,25	8,52
Kovács-háza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,38
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30
	délut	éjjel

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHAZA ind.	3,00	5,16
Bánkut "	3,22	5,36
Mégyes-Bodzás "	3,40	5,49
Bánhegyes "	4,02	6,06
Kovácsháza "	4,25	6,23
Nesze "	4,39	6,35
Kamarás-major "	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55
	délután	este

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt-Tamás	5,24	9,23	4,49
Pécska	5,43	9,36	5,13
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10
	délut	délut	este

Szeged—Arad.]

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	4,20
Kis-Zombor	3,12	6,45	5,16
Makó	3,35	7,04	5,43
Apátfalva	3,55	7,23	6,02
Nagylak	4,17	7,44	6,24
Csanád-Palota	4,32	7,59	6,39
Mezőhegyes	5,08	8,27	7,10
Tompa	5,32	8,40	7,35
Battonya	5,45	9,01	7,48
Pécska	6,10	9,25	8,14
Szt-Tamás	6,23	9,38	8,27
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50
	este	éjjel	délut

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ötvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,24	6,07	2,00
Világos	7,46	6,29	2,39
Muszka-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,47	7,30	5,03
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alosill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00
	délut	este	délut

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,20	3,10	4,25
Almás-Alosill	4,37	3,27	4,52
Borossebes-Buttyin	5,05	3,56	5,59
Bokszeg-Beél	5,32	4,28	6,54
Borosjenő	5,56	4,47	7,40
Apatelek	6,06	4,57	8,00
Pankota	6,42	5,32	9,20
Muszka-Magyarád	6,48	5,38	9,32
Világos	6,55	5,45	9,50
Uj-Szt-Anna	7,21	6,11	10,40
Zimánd-Ujfalu	7,39	6,29	11,10
Ötvenes	7,44	6,34	11,18
ARAD érkezik	8,00	6,50	11,43
	délut	este	délut

Borosjenő—Csermő.

	délut	este
Borosjenő indul	8.55	7.35
Csermő érkezik	9.55	8.35
	délut	este

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	8,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35
	reggel	délután

Magv. kir. államvasutak. üzletvezetőség Aradon.

23805/I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Piski állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1895. évi május 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1898. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a borítékon «Ajánlat a piskii pályavendéglő bérletére» felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve 1895. évi március hó 15-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 ft azaz száz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb 1895. évi márcz hó 14. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon letendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1894. október hó 9-én.

Az üzletvezetőség.

Mária-czelli
Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, náikülözhetetlen és áttoláson ismeretlen házi és népszor.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, teltség, savanyu, felbőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkákiválasztás, sárgaság, under és hányás, gyomorfájdalom, székülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult feljásánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomorfájdalmánál étellekkel és italokkal, gillaták, májbajok és hámrhoidálnál.

Említett bajoknál a **Mária-czelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítom”.

A Mária-czelli gyomorcseppek valóban kaphatók.

Aradon: Ring Lajos, Kiss István, Schäffer és Földes Kelemen urak gyógyszerháza. Buttyinban: Tomcsányi L. ur gyógyszerháza. Kőrösbányán: Schiszl Károly ur gyógyszerháza. Új Szt.-Annán: Felatár Ad. és Vargassy János urak gyógyszerháza. 34 6—22.

Az igen tisztelt közönség szives tudomására hozom, hogy Aradon 6 éven át

Tóth és Sonn czég

alatt folytatott társas **szabó üzletet** a mai napon közös barátságos megegyezés útján megszüntettük és az üzletet az összes cselekvő és szenvető vagyonnal átvevén azt

Sonn József

ezelőtt „MÜNZ F.”

törvényszékieleg bejegyzett czég alatt a társas czég által

eddig birt helyiségben (Andrássy-tér Bing ház)

fogom tovább vezetni.

Hogy t. vevőim minden igényeinek eleget tehessek, üzletemben kitűnő szabászról gondoskodtam, nemkülönben a legjobb minőségű bel- és külföldi szövetek dús választékát tartom raktáron, valamint pontos és jutányos kiszolgálás által is megelégedésük elnyerésére fogok törekedni.

Midőn társas czégünk iránt eddig tanúsított jóindulatért köszönetemet kifejezem, kérem azt számomra továbbra is fenntartani,

1895. február 10.

kiváló tisztelettel

83 8—10

SONN JÓZSEF.

MEGHIVÁS.**A Nagylaki Takarékpénztár Részvény-Társaság**

1895. évi február hó 26-án d. e. 10 órakor

a helybeli evang. egyház gyűléstermében

tartja

XIX. rendes közgyűlését

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg bemutatása* s a fölmentvény megadása.
4. A tiszta nyereség fölötti intézkedés.
5. Vezérigazgató választás 2 évre.
6. 5. felügyelő bizottsági tag választása 1 évre.
7. Beérkezett indítványok tárgyalása.

Kelt Nagylakon, 1895. évi február hó 5-én.

JEGYZET. 59. §. Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal részvényeit az intézet pénztáránál letenni, hol neki térítvény adatik.

60. §. Csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvényei saját nevére szólnak.

* A mérleg február 10-től kezdve hivatalos órák alatt az intézetnél megtekinthető.